

RAPPORTAGE 'LEEWARDEN EN DE WIJKEN EN DORPEN' : hoe staan we ervoor in 2019?

Inleiding

In november 2015 stelde de gemeenteraad van Leeuwarden *Leeuwarden en de wijken en dorpen: de ontwikkelrichting* vast. In deze ontwikkelrichting beloofden we de Raad verhalende rapportages in 2017 en 2019

- In juli 2017 maakten we de eerste verhalende rapportage: *Leeuwarden en de wijken en dorpen, hoe staan we ervoor?*

- Het is nu tijd voor de rapportage 2019.

De ambitie uit 'Leeuwarden en de wijken en dorpen: de ontwikkelrichting' (2015)

"De Leeuwarder wijken en dorpen zijn plezierige plekken om te leven en te wonen. Iedereen krijgt de ruimte om mee te doen en daardoor mee te bepalen wat er in de eigen leefomgeving gebeurt."

Hiermee gaven we in 2015 mede inhoud aan het uitgangspunt: *'Iedereen is Leeuwarden, Ljouwert is eltsenien'* (collegeprogramma 2014-2018) en wilden we ruimte creëren voor het ontstaan van lepen mienskip (bidbook Leeuwarden, Culturele hoofdstad 2018). In het collegeprogramma 2018-2022, *'De Kracht van Samen'* spreken we onze ambitie uit voor een samenleving waarin alle mensen volop kansen krijgen. Door inwoners actief te betrekken bij initiatieven. En door ze met elkaar in contact te brengen. De ontwikkelrichting 'Leeuwarden en de wijken en dorpen' is ondersteunend aan deze ambitie

De kern van de ontwikkelrichting (2015)

We willen aansluiten bij de bewegingen die gaande zijn in de samenleving. Mensen en organisaties nemen zelf het heft in handen en ontwikkelen plannen. Ze voelen zich eigenaar van die plannen. Tegelijkertijd realiseren ze zich dat ze steeds vaker hun plannen alleen kunnen ontwikkelen door er samen met anderen aan te werken. Aan deze ontwikkelingen in de samenleving willen we alle ruimte geven, omdat we ons realiseren dat er zo samen tot betere, duurzame oplossingen komen voor zaken die spelen in de wijken en dorpen. De beste oplossingen voor de leefbaarheid en levendigheid van een wijk of dorp worden behaald waar betrokkenen elkaar opzoeken en samenwerken. De gemeente Leeuwarden wil een goede partner zijn in het netwerk in de wijken en dorpen en waar nodig en mogelijk een bijdrage leveren aan de plannen die daar leven.

De gemeente Leeuwarden blijft ook zelf taken uitvoeren voor en in de wijken en dorpen. We plegen onderhoud, zijn verantwoordelijk voor veel van de geboden zorg en hulp, realiseren kleine en grote projecten, ondersteunen bewoners, bedrijven en organisaties bij hun inzet. Ook in die gevallen zoeken we de betrokkenen op, waaronder onze vaste gesprekspartners onder de bewoners, en kijken we met welke partners we het beste kunnen samenwerken om van de gemeentelijke plannen een succes te maken.

De ruimte die we bieden voor plannen vanuit de samenleving en het aangaan van de samenwerking met die samenleving is dus de kern van het wijken- en dorpenbeleid. Maar niet alle mensen met plannen voor hun wijk of dorp zijn in staat om zo'n plan geheel op

eigen kracht verder te brengen: bij kwetsbare groepen en wijken vraagt dat meer dan alleen het bieden van ruimte en het aangaan van samenwerking. Ook daar is veel kracht aanwezig, maar willen we de initiatiefnemers waar mogelijk pro-actief faciliteren om hun plannen en ideeën een stap verder te brengen en de netwerkstructuur in kwetsbare gebieden stimuleren.

Dit leidde tot vijf hoofdlijnen:

1. Initiatieven: We willen initiatieven van en voor de Leeuwarder wijken en dorpen de ruimte geven en waar nodig en mogelijk ondersteunen.
2. Organisatie in de wijk/het dorp: We willen ruimte voor bewoners om zich te organiseren op een manier die past bij hun wijk/dorp; een goede samenwerking binnen de wijk/het dorp; een goede verantwoording aan de achterban over de inzet van bewonersorganisaties; goede faciliteiten om actief te zijn in de wijk/het dorp; een gemeente die weet wat er leeft en goed communiceert/bereikbaar is.
3. Publieke taken: We willen ruimte om publieke taken door bewonersorganisaties uit te voeren of invloed daarop uit te oefenen.
4. Gemeentelijke plannen: We willen goede informatie over, en betrokkenheid van bewoners en andere betrokkenen bij gemeentelijke plannen.
5. Initiatieven in de Wijkaanpak: We willen in de wijkaanpak pro-actief faciliteren en stimuleren bij realisatie van initiatieven in deze 6 kwetsbare wijken: Valeriuskwartier, Schepenbuurt, Oldegalileën/Bloemenbuurt, Tjerk Hiddes/Cambuursterhoek, Vlietzone en Heechterp-Schieringen.

Verhalende rapportage

De 5 hoofdlijnen uit '*Leeuwarden en de wijken en dorpen: de ontwikkelrichting*' (2015) lopen we hieronder (kort) langs en illustreren we met verhalen uit de praktijk van de wijken en dorpen.

1 Initiatieven

Wat willen we?

Initiatieven van en voor de Leeuwarder wijken en dorpen de ruimte geven en waar nodig en mogelijk ondersteunen.

Hoe staan we ervoor?

We zien een grote diversiteit aan initiatieven in de gemeente. Die initiatieven komen van de grond door de inzet van enthousiaste initiatiefnemers. Soms is de steun van de gemeente daarbij nodig, en soms ook niet. Binnen de gemeente kunnen we steeds beter inspringen op en omgaan met de initiatieven en initiatiefnemers.

Het expert-team (klankbordoverleg met wijken en dorpen over het gebiedsgericht werken) geeft aan dat duidelijkheid voor initiatiefnemers van belang is. Voor een initiatiefnemer is een contactpersoon waar hij/zij terecht kan met z'n vragen, van groot belang. Daarnaast wil de initiatiefnemer duidelijk geïnformeerd worden over de voorwaarden die door de gemeente gesteld worden, en over de stappen die nodig zijn in het proces. Denk bijvoorbeeld aan vergunningen en een bruikleenovereenkomst voor de grond. Het moet duidelijk zijn wat de rol van de gemeente is, wat de initiatiefnemer kan verwachten. De initiatiefnemer moet zelf draagvlak aantonen. En ook de uitvoering blijft bij de initiatiefnemer. We zien soms nog dat een 'wens' verpakt is in een initiatief en dat men dan verwacht dat de gemeente gaat uitvoeren. Dat zullen we niet doen en hierin zijn we duidelijk.

Als een initiatief blijft 'hangen', geen antwoord of duidelijkheid krijgt, kan de wijk- of dorpenmanager ingezet worden om deze duidelijkheid te vragen.

Wijkpanels en dorpsbelangen faciliteren initiatieven

Wijkpanels en dorpsbelangen dragen veelal bij aan de initiatieven die ontstaan in een wijk of dorp. Dit kan door middel van kennis over bewonersinitiatieven en de kennis van de gemeente. Maar ook door mee te helpen of het wijk-, en dorpsbudget in te zetten.

Platform Fysieke bewonersinitiatieven (interne organisatie bij de gemeente)

In de gemeente is een platform Fysieke bewonersinitiatieven ingericht. In het Platform Bewonersinitiatieven worden initiatieven besproken, die een weerslag hebben op de fysieke ruimte. Steeds vaker komen bewoners naar voren met eigen ideeën om hun leefomgeving in te richten. Ideeën die vaak een fysieke vorm kennen maar van duidelijke meerwaarde zijn op het sociale- en veiligheidsdomein. De grondhouding in dit platform is "Ja, tenzij..."

In het platform zitten medewerkers van verschillende afdelingen, die snel met elkaar kunnen bespreken of er een 'tenzij' is.

Vanuit het Platform wordt een contactpersoon/ begeleider voor de initiatieven aangewezen. Er zijn spelregels voor eenvoudige zaken, zoals:

- Boomspiegels adopteren;
- Geveltuintjes aanleggen en onderhouden;
- Bloembakken plaatsen en onderhouden;

- Heestervakken adopteren;
- Zwerfafvalacties houden;

Mienskipsfonds

Bewonersinitiatieven op het gebied van leefbaarheid en participatie kunnen een bijdrage uit het Mienskipsfonds ontvangen. Sinds 2014 zijn er meer dan 170 diverse initiatieven die gebruik hebben gemaakt van het fonds. Enkele voorbeelden hiervan zijn de Kidsweek in Bilgaard, Under de Toer Slauerhoff, de buurttuin in Heechterp Schieringen en kinderkoor Jong Kabaal Vrijheidswijk. Deze initiatieven zijn veelal in samenwerking met wijkpanels en dorpsbelangen of verenigingen in het gebied maar ook vaak vanuit gelegenheidswerkgroepen of gemeente brede-organisaties. De gemeente wordt geadviseerd door de Tafel van Acht, acht bewoners uit de gemeente Leeuwarden die een onafhankelijk advies geven.

Crowdfunding

Landelijk zien we de beweging om via crowdfunding draagvlak te creëren en co-financiering te organiseren. In gemeente Leeuwarden hebben wij in dat kader de afgelopen twee jaar het platform www.voorleeuwarden.nl gefaciliteerd. Dit digitale platform blijkt in de praktijk niet aan de behoefte van de Leeuwarder initiatiefnemers te voldoen. Op het platform zijn 5 campagnes gestart en twee daarvan waren succesvol, in de zin dat het benodigde budget in de looptijd van de campagne behaald werd. (Watertappunt in Goutum, en de Buurtcamping in het Abbingepark). We zien dat initiatieven op diverse (andere) wijzen hun draagvlak kunnen aantonen en ook op die manier financiering vinden.

Verhalen van bewonersinitiatieven

Beweeg- en fruittuin Westeinde

Op initiatief van Wijkbelang Westeinde is er een beweeg- en fruittuin gerealiseerd aan de Piter Sijmaweg in Westeinde. Het wijkbelang heeft actief geld gegenereerd bij diverse fondsen en sponsors; de plaatselijke Lidl, het Rabofonds, het provinciale Iepen Mienskipsfûns en het Mienskipsfonds van gemeente Leeuwarden.

De beweegtoestellen zijn door de initiatiefnemer aangeschaft vanuit het wijkbudget. Onderhoud van de toestellen is onder verantwoordelijkheid van de gemeente gebracht. Onderhoud aan de

fruitbomen, de verharding en het meubilair wordt door de initiatiefnemer zelf geregeld.

Al bij de opening is bekend gemaakt dat er naast het vrije gebruik de eerste maanden ook onder begeleiding gebruik gemaakt kan worden van de beweegtoestellen. Dit werd op diverse momenten in de week georganiseerd en heeft ertoe geleid dat er een aantal actieve gebruikersgroepen zijn ontstaan. Het blijkt dat – een jaar na de opening – nog steeds goed gebruik wordt gemaakt van de toestellen.

Zuiderlooproute: gezamenlijk project van Goutum, Zuiderburen, Zuidlanden en Hempens-Teerns.

Zij beogen in Leeuwarden Zuid een netwerk van looproutes te realiseren, waarmee zij de wijken en dorpen daadwerkelijk fysiek met elkaar gaan verbinden en daarmee ook haar inwoners. Gezien het draagvlak wat zij bij de ontwikkeling ervaren en het feit dat er een enthousiaste projectgroep actief mee is, zijn we er van overtuigd dat het project ZuiderloopRoute een opmaat is tot meer en een hechtere samenwerking onderling.

Wirdum-Swichum: ontwikkeling locatie tennisbanen

Het dorp heeft de wens om het voormalig tennisterrein te herontwikkelen. Dit initiatief is door het dorp ver voorbereid, maar vraagt ook grote inzet van gemeente (projectleider) en van het Wetterskip (financiën) . Gemeente vindt het een mooi initiatief maar facilitering van het project via de inzet (van capaciteit) is niet vanzelfsprekend. Op dit moment is financiering een rem op het project. Het vinden van financiering blijft een taak voor de initiatiefnemers. Zodra dit lukt, dan kan het project verder worden gebracht.

Reduzum : doarpsmûne

De Stifting “Doarpsmûne” heeft als doelstelling; verbetering van het milieu, bevordering van energiebesparing en het gebruik van duurzame energie in de dorpen Reduzum, Idaerd en Friens. Dit heeft sinds oktober 1994 geresulteerd in de exploitatie van een windmolen en 3 zonnecollectoren. Deze werden aangeschaft met behulp van bijdragen van inwoners uit de drie dorpen. Zij delen allen mede in de opbrengsten van met name de molen in de vorm van lagere energielasten. Van de resterende netto-opbrengsten zijn inmiddels veel initiatieven in de dorpen gerealiseerd.

Sinds 2015 is de Stifting bezig met het realiseren van vervanging van de huidige windmolen door een nieuwe grotere windmolen. Instemming en vergunningverlening daarvoor is in de loop van de jaren daarna gegeven en verleend door de Gemeente. Maar vanwege beperkende bepalingen in het coalitieakkoord van het Provinciebestuur bleek het niet mogelijk toestemming te verkrijgen voor de ruimtelijke inpassing van een afwijkende molen qua maatvoering dan de huidige inmiddels afgeschreven windmolen.

Sinds kort is hier echter verandering in gekomen. Het nieuwe Provinciebestuur heeft het in haar coalitieakkoord mogelijk gemaakt dat de Stifting alsnog een nieuwe verbeterde windmolen kan gaan plaatsen. De financiering wordt mede gedragen door de eigen bewoners. De Stifting kijkt ondertussen om zich heen om mee te kunnen doen aan regelingen uit Den Haag en gebruik te maken van innovaties.

Soms houdt een initiatief geen stand:

Kindermoestuin 't Hofje

Dit is een initiatief in Achter de Hoven. Naast het schoolplein van OBS de Potmarge is in maart 2014 een kindermoestuin gerealiseerd. Het initiatief is ontstaan door een vrijwilligster uit de wijk, in samenwerking met Kinder Resto VanHarte Leeuwarden, Coöperatie De Hoftuinen en de gemeente Leeuwarden. Het doel hierbij was om kinderen en volwassenen in contact te brengen met de natuur, en ze te laten ondervinden hoe iets groeit en bloeit. Iedereen kon meehelpen en binnenlopen, en op woensdagmiddagen werden er leuke activiteiten georganiseerd.

Dit initiatief leunde echter teveel op één persoon, zo bleek achteraf. Nadat de initiatiefnemer niet meer in de gelegenheid was om hier voortgang aan te geven, is het initiatief helaas niet verder tot bloei gekomen. Het is inmiddels gestopt en de gemeente gaat het tuintje weer opruimen. Het is duidelijk dat hoe breder een initiatief wordt gedragen, hoe groter de kans is op blijvend succes.

2 Hoe werkt het in de wijk/het dorp? (Organisatie)

Wat willen we?

Ruimte voor bewoners om zich te organiseren op een manier die past bij hun wijk/dorp; een goede samenwerking binnen de wijk/het dorp; een goede verantwoording aan de achterban over de inzet van bewonersorganisaties; goede faciliteiten om actief te zijn in de wijk/het dorp; een gemeente die weet wat er leeft en goed communiceert/bereikbaar is.

Hoe staan we ervoor?

Alle wijken en dorpen kennen op dit moment één of meerdere organisaties die zich inzetten voor de leefbaarheid. In de meeste Leeuwarder wijken en dorpen werken bewonersorganisaties samen óf ieder vanuit de eigen rol aan de opgaven voor hun wijk of dorp.

Samenstellingen en werkwijze van bewonersorganisaties veranderen:

Wijkpanels en dorpsbelangen werken aan de wijze waarop ze het contact met de door hun vertegenwoordigde bewoners vormgeven. Het vinden van bewoners die actief willen zijn in formele structuren is moeilijker geworden. Wijkpanels en dorpsbelangen denken na over de manier waarop zij zich opstellen: vertegenwoordigend of faciliterend, en vinden hierin de weg die past bij het dorp of de wijk.

Dorpen zijn tevreden over het systeem en de rol van dorpsbelangen (uit het expertteam). In dorpen is de opkomst op jaarvergaderingen veelal hoog en dat is voor dorpen nog steeds een goede manier om hun plannen te toetsen bij de bewoners en hun verantwoording af te leggen. In Wijken zien we over het algemeen een lagere opkomst bij algemene vergaderingen. Deze organisaties zoeken contact met bewoners op nieuwe wijze. Bijvoorbeeld via facebook, of in de wijkkranten, of op specifieke thema-bijeenkomsten. Wijkpanels zijn bezig met het vergroten van hun zichtbaarheid en maken hun rol (gesprekspartner van de gemeente) ook duidelijk aan hun bewoners. Zij willen niet 'overnemen' van bewoners.

In de nieuwe dorpen (voormalig Littenseradiel en Leeuwarderadeel) zien we ontwikkelingen tot meer samenwerking in het dorp zelf. Dorpsbelangen zoeken contact met verenigingen en clubs in hun dorp, en werken als dorp aan visie en toekomstontwikkeling.

Samenwerking:

We zien ook samenwerkingsverbanden tussen wijken en dorpen. Zo werken de dorpen van voormalig Littenseradiel samen in werkverband "Nijbaarderadiel" voor een aantal thema's waarin zijn de meerwaarde van gezamenlijkheid zien.

Binnen de wijkpanels wordt in incidentele gevallen samengewerkt op projectniveau. Er is onder de wijkpanels en dorpsbelangen opgeroepen tot samenwerking om kennis te delen en gezamenlijk belangen onder de aandacht te brengen.

De Vrijwilligers Organisaties Leeuwarden (VOL) zet zich sinds december 2017 in om de samenwerking tussen vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties en andere betrokken partijen in Leeuwarden te

versterken.

Verhalen:

Westeinde

In Westeinde besloten wijkvereniging en wijkpanel in 2016 om een fusie te onderzoeken. Dit traject is begeleid door de Sesam-Academie. In een geleidelijk traject hebben beide organisaties elkaar gevonden op het belang dat zij gezamenlijk hechten aan een goede wijkvertegenwoordiging en bij de wijk passende, aansprekende activiteiten. Hier is ongeveer een jaar aan besteed. Er is gestart met een onderzoek: Wat zijn ieders doelstellingen? Waar ligt de betrokkenheid? En waar zit overlap? Zo kwam men tot de gedragen uitgangspunten, met als doelstelling "Leefbaarheid creëer je voor en met elkaar". In 2017 werd de fusie goedgekeurd door de leden van de wijkvereniging. "Met deze fusie kunnen de belangen van de wijk Westeinde en haar bewoners op de beste manier worden behartigd". Het traject heeft kunnen slagen door de inzet van alle betrokken bestuurs- en panelleden en werd ondersteund door de Sesamacademie.

De nieuwe vereniging staat voor:

- Eén organisatie voor alle wijkbelangen, eenvoudig en transparant
- Bundelen van bestuurskracht
- Eén aanspreekpunt voor bewoners en gemeente
- Ruimte voor invloed en inbreng door bewoners

Het bestuur ging vervolgens voortvarend en vol energie aan de slag. Helaas had de wijk tegenslag in de exploitatie van het wijkgebouw (dit gebeurt in samenwerking met de Kwadrantgroep). Het leidde tot het terugtreden van het bestuur. De wijk gebruikte de zomer van 2018 om nieuwe bestuursleden te vinden en dat is gelukt. In november 2018 werd het nieuwe bestuur geïnstalleerd.

Wergea

In het voorjaar van 2019 ging Perspectief Wergea van start. Een andere manier van werken dan voorheen door Dorpsbelang.

Wat verandert er?

Perspectief vormt géén bestuur.

Perspectief verbindt en ondersteunt voor leefbaarheid in onze dorpen. We bieden een voedingsbodemp voor initiatieven dóór en vóór inwoners.

Er is voor deze nieuwe stijl een omslag in denken nodig; 'van halen naar brengen'.

Van 'vragen wat je denkt nodig te hebben', naar 'wat kan mijn aandeel zijn'.

Van 'afhankelijk' naar 'zelfsturend'.

Hoe doen we dat?

Alle dorpsbewoners zijn welkom op de netwerkbijeenkomsten.

Iedereen kan hier een initiatief met betrekking tot leefbaarheid inbrengen. Wie wil krijgt een podium om te polsen of er belangstelling is voor een idee en of iemand dit (mee) op wil pakken.

Perspectief ondersteunt bij communicatie en financiën.

Wat biedt Perspectief?

We bieden 'n podium voor initiatieven uit het dorp door en voor bewoners om het dorp zo leefbaar mogelijk te houden. We faciliteren 4 netwerkbijeenkomsten per jaar, zorgen voor publicaties in o.a. de dorpskrant en website Wergea.com, en beheren het dorpsbudget.

SBO

Het SBO is een vereniging die tot doel heeft om de belangen van de in de gemeente Leeuwarden gevestigde bewoners-, buurt-, dorps-, speeltuin- en wijkorganisaties te behartigen. Bij het SBO zijn 22 buurthuizen aangesloten.

Het SBO heeft de uitdaging opgepakt om de belangenbehartiging ook op te pakken voor dorpshuizen en buurthuizen die nog geen lid zijn.

3 Publieke taken

Wat willen we?

Ruimte om publieke taken door bewonersorganisaties uit te voeren of invloed daarop uit te oefenen.

Hoe staan we ervoor?

Er zijn op dit moment 15 bewonersorganisaties actief in onderhoud van groen en opruimen zwerfafval in de gemeente Leeuwarden. Dit is gestart als een pilot, maar in januari 2017 hebben verschillende organisaties een overeenkomst voor 2 jaar gekregen. Wijkbedrijf Bilgaard en bewonersbedrijf Heechterp-Schieringen nemen naast gemeentelijke taken ook andere werkzaamheden op zich, zoals onderhoud en schoonmaakwerkzaamheden voor corporaties.

Er zijn ook diverse initiatieven gericht op participatie en meedoen, zoals Dielnimme, LabNoord, bewonersbedrijf Heechterp-Schieringen.

De diverse projecten worden op maat begeleid door de gemeente of Sociale Wijkteams. Bij overname van het groenonderhoud stelt de gemeente een samenwerkingsovereenkomst op. Deze wordt 1 keer per kwartaal gezamenlijk besproken.

Vanuit het expertteam wordt het belangrijk gevonden dat er heldere afspraken zijn, waarbij de gemeente ondersteunt, en monitort. Het draagvlak in de wijk of dorp moet goed zijn, anders hou je het niet vol.

Verhalen over bewoners die publieke taken uitvoeren

Groen- en wijk/dorpsonderhoud

Op verschillende plekken in de gemeente zijn (bewoners) organisaties actief voor een schone en nette gemeente. In samenwerking met de Buitendienst van de gemeente verrichten zij klein onderhoud in hun eigen omgeving. De gemeente wordt er niet alleen mooier van, ook op sociaal gebied is deze aanpak en samenwerking van belang.

Het onderhoud dat wordt verricht varieert van groenonderhoud tot het opruimen van zwerfafval. Ook kinderen zijn betrokken. Zij helpen onder begeleiding mee, voornamelijk met het opruimen van zwerfafval, en verdienen zo een zakcentje of een toegangkaartje voor het zwembad. Dergelijke afspraken maak de gemeente met actieve bewoners, maar ook met bijvoorbeeld (zorg) instellingen als Will en Zienn.

Door deze afspraken worden steeds meer mensen gestimuleerd om in hun eigen omgeving (of op plekken waar ze veel zijn) aan de slag te gaan. En het levert veel meer op dan een nette wijk. Door dit project voelen mensen zich betrokken en komen ze hun huis uit. Veel mensen die betrokken zijn, zitten thuis zonder werk. Door mee te helpen komen ze los van de dagelijkse sleur. Ook mensen die naar een dagopvang gaan of mensen die moeten re-integreren vinden op hun eigen manier hun weg door deze overeenkomsten.

De gemeente Leeuwarden werkt sinds 2008 samen met verschillende (bewoners)organisaties voor het rapen van zwerfafval. Sinds 2015 is dit uitgebreid met de mogelijkheid om ook eenvoudig onderhoudswerk in het groen daaraan te koppelen. In een samenwerkingsovereenkomst wordt vastgelegd welke afspraken er zijn gemaakt.

De bewonersorganisatie die op dit moment actief zijn binnen de gemeente:

Doarpstún Snakkerburen, Bewonersbedrijf Heechterp/Schieringen, Wijkvereniging Bilgaard, Project Dielnimme Valeriuskwartier, Stichting Werkplaats Oud-oost, Wijkpanel Vrijheidswijk, Talant Stiens, Skrep, Stiens Doniastate, Dorpsbelang Wytgaard, Wijkpanel Wielenpolle, Lifemaster, De Groene Apotheek (Bloemenbuurt/Oldegaleeën), De Trashwalkers Stiens en het Graffiti Platform.

Dielnimme in Valeriuskwartier

Dit is een participatieproject opgezet en gecoördineerd vanuit MFC Westenkwartier. Het project probeert wijkbewoners actief te krijgen op verschillende fronten, en daarbij tevens iets te betekenen voor anderen. Een mes dat aan twee kanten snijdt dus. Vanuit de wijkaanpak wordt Dielnimme ondersteund. Het Sociaal Wijkteam ondersteunt in situaties die daar om vragen.

Mensen met allerlei problemen (psychisch, fysiek, verslaving) worden gestimuleerd om weer mee te doen. Er zijn allerlei klussen voorhanden: schoonmaken fietsenmaken, briefjes rondbrengen,

zwerfvuil rapen enzovoorts om mensen weer te activeren.

Dielnimme is in 2018 een zelfstandige stichting geworden.

4 Gemeentelijke plannen

Wat willen we?

Goede informatie en betrokkenheid van bewoners en andere betrokkenen bij gemeentelijke plannen.

Hoe staan we ervoor?

Vanaf de start van het gebiedsgericht werken in Leeuwarden (in 1999) heeft de gemeente ingezet op het beter betrekken van bewoners bij gemeentelijke plannen.

Dat is een belangrijke opgave voor alle medewerkers binnen de gemeentelijk organisatie.

Het team van de wijk- en dorpsmanagers stimuleert en helpt daarbij, en signaleert waar het hapert. Team Wijkmanagement signaleert de veranderingen in de maatschappij en in panelstructuren en zorgt dat de interne organisatie hier mee bekend is, zodat we daar goed mee om kunnen gaan. Het team heeft een aantal jaren plek gehad binnen het Fysiek Domein en de laatste jaren zijn de wijk- en dorpenmanagers ondergebracht binnen het Sociaal Domein. Wijk- en dorpenmanagers stimuleren de aandacht voor bewonersbetrokkenheid bij sociale plannen – naast de blijvende aandacht bij fysieke plannen. Het team vraagt bovendien bij de organisaties in de wijken en dorpen waar nodig aandacht voor sociale problematiek .

In 2017 is een interne vragenronde geweest bij sectoren en teams van de gemeente. Duidelijk is dat het betrekken van bewoners bij plannen/geven van invloed, steeds meer aandacht krijgt, maar nog niet altijd soepel verloopt. Het moment van informeren is voor wijken en dorpen (en voor hun bewoners) van belang. Wijken en dorpen hechten er waarde aan om zo vroeg mogelijk in het proces geïnformeerd te worden. Op deze wijze is er nog ruimte/mogelijkheid voor inspraak/invloed. We informeren alle bewoners één maal per jaar over onze geplande activiteiten via de huis-aan-huis verspreide wijk- en dorpsprogramma's.

Vanuit het expertteam komt de wens om bij informatieverstrekking ook aan te geven wat de verwachting is bij de informatie verstrekking: 'informerend' / 'vragend om reactie' / 'ruimte voor invloed'. We werken aan digitale informatie-voorziening:

Grotere projecten zijn te vinden op de website: "Wij-werken-aan"

www.leeuwarden.nl/nl/wijwerkenaan

Verhalen over hoe de gemeente bewoners betreft bij de gemeentelijke plannen

-WTC

In het ontwikkeltraject van het WTC-terrein, voor het voetbalstadion van Cambuur is een uitgebreid traject met belanghebbenden opgesteld. Belanghebbenden zijn bij alle stappen van de ontwikkeling betrokken en hebben daarin hun op- en aanmerkingen kunnen geven. Vanuit deze groep zijn bijvoorbeeld ook eigen deskundigen-rapportages opgesteld. Deze zijn meegewogen in het ontwikkelingstraject.

Vervanging Openbare Verlichting

In de wijk of het dorp waar vervanging van de Openbare verlichting op de planning staat nemen we contact op met het betreffende wijkpanel of dorpsbelang. Met hen bepreken we de doelstelling en gaan we samen na waar en hoe we dit project aanpakken. Vervolgens is er communicatie naar de andere bewoners van het wijk of dorp.

Sociale Basis: rol in herijking sociaal domein, inzet VOL

In het proces van herijking Sociaal Domein is via het VOL ingezet op het ophalen van informatie van de Sociale basis. Door informatie-avonden en interactieve middagen heeft het VOL informatie verzameld en een advies uitgebracht over de mogelijkheden in en ondersteuning van de Sociale Basis in Leeuwarden

5 Initiatieven in de Wijkaanpak

Wat willen we?

We willen in de wijkaanpak pro-actief faciliteren en stimuleren bij realisatie van initiatieven in deze 6 kwetsbare wijken: Valeriuskwartier, Schepenbuurt, Oldegalileën/Bloemenbuurt, Tjerk Hiddes/Cambuurststerhoek, Vlietzone en Heechterp-Schieringen.

Hoe staan we ervoor?

De wijkaanpak maakt extra inzet van mensen en middelen mogelijk in een aantal aandachtswijken. Hier zijn we in 2011 mee gestart. In wijkprojectgroepen werken we samen met diverse organisaties (woningbouw, sociaal wijkteam, bv Sport, scholen, enzovoort) en de bewoners aan de samenwerkingsagenda voor de wijk. Voor de periode 2019-2022 zijn nieuwe wijkactieplannen opgesteld. Deze zijn in september 2019 door de Raad vastgesteld.

De wijkprojectgroep werkt samen aan projecten, initieert initiatieven in de wijk en zorgt voor een integrale aanpak in de wijk. In alle wijkactieplannen is veel ruimte voor bewonersinitiatieven door de inzet van 'een wijkidee': dit is vrij besteedbaar geld voor een goed idee voor de wijk waar de bewoners samen aan werken.

Verhalen over bewonersinitiatieven in de wijkaanpak

Beweegtuin Greunshierm

Bij wijkzorgcentrum Greunshierm (in de Schepenbuurt) is in 2016 een beweegtuin, een voetbalkooi en een moestuin geopend. Deze activiteiten en projecten zijn een initiatief van Greunshierm, Parkhoven, WIL bv, Sport BV, Stichting Schepenbuurt, Wijkcomité Schepenbuurt, Kids First en de gemeente Leeuwarden. Op het voorterrein van Greunshierm is een beweegtuin geplaatst, waar de oudere bewoners oefeningen kunnen doen. In de voetbalkooi naast de beweegtuin kunnen vooral de kinderen hun energie kwijt.

Er is ook nog een tuinproject geopend. Bewoners van Greunshierm zijn betrokken bij de aanleg en het onderhoud van de tuin. Er is bijvoorbeeld een moestuin op hoogte, zodat ouderen en rolstoelers er goed bij kunnen.

De projecten zijn mooie voorbeelden van hoe er in de Schepenbuurt samengewerkt wordt tussen veel verschillende partijen. Bij de voorbereiding daarvan betekende dit veel afstemmen en overleggen, maar de initiatieven worden door veel partijen gedragen en deze partijen zorgen er ook voor dat de projecten door blijven gaan.

Oud Oost, stimuleren ontmoeting bij bewoners. Voorbeeld: Vijverparkfestival Vlietzone

Het Vijverparkfestival is een eigen initiatief van bewoners in de Vlietzone. Het festival is een muzikaal evenement waar alle bewoners van de Vlietzone voor worden uitgenodigd. Inmiddels staat het festival elk jaar op de agenda van de wijk en wordt er een podium geboden voor meerdere muzikale talenten. Zo presenteren kinderen uit de buurt hun vorderingen op de viool en worden meerdere

activiteiten voor kinderen aangeboden. Er wordt voorlichting gegeven door onder andere het Wijkteam Oud Oost over tal onderwerpen, die de opvoeding van gezinnen versterken. Maar het belangrijkste is de ontmoeting tijdens dit festival van de bewoners onderling. Vergelijkbare wijkfeesten worden georganiseerd in de Tjerk Hiddes/Cambuursterhoek en de Bloemenbuurt Oldegalileën. Deze ontmoetingen voor en door de buurt worden gefaciliteerd uit de wijkaanpak.

